

Т. А. Бевз

Партія зелених України

ПАРТІЯ ЗЕЛЕНИХ УКРАЇНИ (ПЗУ)

Заснована 1990 групою активістів Всеукраїнської екологічної асоціації «Зелений світ», є однією із найстаріших партій України після відновлення незалежності. У 1-му (установчому) з'їзді ПЗУ (29—30 вересня 1990, Київ) взяли участь представники діючих на той час організації зелених із 20-ти областей України, на його обговорення винесено 2 проекти програми партії і 3 проекти статуту. У прийнятій на з'їзді програмі зазначено, що «абсолютною цінністю для зелених є життя планети і людини на ній... Орієнтація на споживання не може дати людині щастя та досягнення мети життя», а також наголошено на необхідності еволюційного ненасильницького розвитку суспільства, визначено пріоритет екології над економікою, політикою та ідеологією, прав особистості над правами держави. Затверджено відмінну від інших партій «клубну» структуру: партійними організаціями є партклуби, об'єднані на конфедеративних засадах, що мають право об'єднуватися у фракції. Вищий статутний орган партії — з'їзд, постійно діючі органи — центральна координаційна рада, політрада, секретаріат, обласні, районні, міські, сільські організації ПЗУ. Метою діяльності проголошено відродження та захист довкілля і людини від згубної дії техногенних чинників, заборона ядерної енергетики та перетворення України на без'ядерну державу, духовне й фізичне відродження українського народу, забезпечення йому права життя в екологічно чистому середовищі. При цьому було зроблено акцент на необхідності будувати державу всіх народів України, а не національну українську. Партія декларувала пріоритет екології над економікою, політикою та ідеологією. Проте у її практичній діяльності переважали загальнодемократичні проблеми: боротьба за демонтажування тоталітарної системи, побудова суверенної України на федеративних засадах. У 1990—92 лідером і головою ПЗУ був *Ю. Щербак* (1991—92 — перший Міністр охорони навколишнього середовища України, згодом — посол в Ізраїлі, США, Канаді). На 3-му з'їзді ПЗУ (9—10 жовтня 1992, Київ) ухвалено програму у новій редакції, внесено зміни та доповнення до статуту, головою партії обрано *В. Кононова* (очолював у 1992—2006 і від 2014). На парламентських виборах 1998 ПЗУ вдалося подолати 4-відсотковий бар'єр і

здобути 5,43 % голосів виборців, що дало змогу партії отримати 19 депутатських мандатів. Депутати утворили фракцію у парламенті, що діяла всі 4 р. роботи ВР України. Найбільша чисельність фракції ПЗУ — 26 депутатів. Зелені очолювали 2 парламентські комітети — з питань екології, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (Ю. Самойленко), з питань будівництва, транспорту та зв'язку (Ю. Крук), а також Спеціальну контрольну комісію ВР України з питань приватизації (О. Рябченко). 1999 делегація українських парламентарів — членів ПЗУ взяла участь у 2-му Конгресі Європейської федерації зелених партій (Париж). Представники партії були представлені у виконавчій владі: 1999—2001 заступник голови ПЗУ О. Шевчук очолював Державний комітет зв'язку та інформатизації України, 2001—02 заступник голови ПЗУ і голова її політради С. Курикін — Міністерство екології та природних ресурсів України. 2009 партія нараховувала 28 тис. осіб. На парламентських виборах 2002 ПЗУ отримала 1,3 % голосів і не потрапила до ВР України, 2007 — 0,4 %, 2012 — 0,3 %, 2014 — 0,2 %.

Бібліографічний опис:

Партія зелених України / Т. А. Бевз // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-883836>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).